

רואים משפט

מרץ 2010 | גיליון מס' 5

כתב עת מקצועי מבית גדעון פישר ושות'

מרכז עזריאלי, מגדל משולש, קומה 39, תל-אביב 67023
טל': 972-3-6913999 • פקס: 972-3-6913998
www.fisher-lawfirm.com • office@fisher-lawfirm.com

GIDEON FISHER & Co.
Law Offices and Notary
PARLEX INTERNATIONAL LAW GROUP

ד"ר וינוגרד בסדרת ההרצאות "שישי אצל פישר":

מאחורי הקלעים של שיקולי השובטים בעת מתן פסקי הדין

"שישי אצל פישר" היא סדרת הרצאות בנושאים אקטואליים ד"ר אליהו וינוגרד שונים המועברים מעת לעת בימי שישי במשרדנו. ההרצאות מיועדות ללקוחות המשרד, אנשי עסקים מובילים ובכירים מהמגזר הציבורי בהווה ובעבר, המצויים בקשרים שוטפים עם המשרד ומעוניינים להרחיב ידיעותיהם בעניינים אקטואליים. כבוד נשיא בימה"ש המחוזי בת"א (בדימוס) **ד"ר אליהו וינוגרד**, אשר הינו יועץ במשרדנו, שיתף בהרצאתו את שומעיו בשיקולי שופט בעת מתן גזר דין. הוא ביקש לתת תשובות לשתי שאלות שמעסיקות את הציבור: מדוע השופטים מקלים בעונשים של עבריינים, ומדוע אין אחידות בעונשים בין השופטים. לדידו, הציבור הנחשף לגזר הדין כפי שדווח בתקשורת אינו מודע לכלל השיקולים שמביא

בחשבון שופט בעת מתן גזר דין, ולעתים נראה אמנם שהעונש שנגזר על נאשם אינו משקף את חומרת המעשה, אולם לו היה הציבור בקיא בכל הפרטים, בדומה לשופט, יתכן והיה מבין טוב יותר את גזר הדין. המשתתפים בהרצאה השתתפו בסיומולציה שהציג **ד"ר וינוגרד** כאשר הביא בפניהם מקרה פלילי וביקש מהנוכחים ליתן גזר דין לפני הכרת הנסיבות המקלות לעונש ולאחריהן. לדברי **עו"ד גדעון פישר**, גזרי הדין שנתנו המשתתפים השתנו מן הקצה אל הקצה בכל אחת מהסיומולציות וגם בין המשתתפים השונים לבין עצמם. בהרצאה נוספת שהתקיימה במסגרת **"שישי אצל פישר"** הציגה **עו"ד פנינה גיא**, אשר היתה התובעת במשפטו של רוצח רוח"מ לשעבר, **יצחק רבין ז"ל**, דברים שהתרחשו מאחורי הקלעים במשפט. **להשתתפות:** office@fisher-lawfirm.com

כולנו ויצו,

ויצו ישראל הינה תנור עה ציונית בינלאומית של נשים מתנדבות לשיפור החברה בישראל. התנועה, זוכת פרס ישראל, הינה תנועת הנשים הגדולה בעולם ופועלת באמצעות רשת מתנדבות ואנשי מקצוע לקידום מעמד האישה ולרווחת ילדים, נוער, נשים וקשישים בישראל. לתנועה עומדים כ-50 פדרציות בעולם וכ-63 סניפים ברחבי ישראל. ויצו הינה תנועה א-מפלגתית המיוצגת באו"ם במעמד של ארגון לא ממשלתי (NGO) ואף יש לה מעמד מייצג בארגונים ECOSOC ו-UNICEF. השנה חוגגת התנועה 90 שנה להיווסדה.

בשנתיים האחרונות כיהן **כיו"ר מגבית ויצו ישראל** ידידי הטוב, יו"ר האימפריה הבינלאומית, גזית גלוב, חיים כצמן. קדמו לו בתפקיד, בין היתר, עודד טירה, יעקב פרי, עופרה שטראוס, יולי עופר, אלפרד אקירוב, דני גילרמן, זלמן שובל ואחרים. לאחרונה נקראתי להחליף את חיים כצמן בתפקיד היו"ר. לא היתה לי כל התלבטות ובערב התרמה מיוחד שנערך ביום 8.3.10 מונית לתפקיד.

שנים רבות מחיי אני פועל בעולם העסקי, הן כמי שמייצג אנשי עסקים רבים והן כמי ששותף בעצמו בפעילות עסקית בארץ ובח"ל. מאז ומעולם לא שכחתי, ולו ליום אחד, מאין באתי ולאן אני הולך. כבן להורים ניצולי שואה ינקתי מיומי הראשון את הנתינה והעשייה למען החברה - בעיקר למען החלשים. כנראה שלעולם לא אנוח ואעשה ככל יכולתי להמשיך ולתמוך בהם. זה הדלק האישי שלי.

אני מאמין בכל לבי, שהובלה ושותפות זו מהותיים וחשובים ביותר להטמעת מיומנויות וערכים לחיים בטוחים ויצרניים בחברה הישראלית. אשמח אם תמצאו לנכון לסייע, איש איש על פי יכולתו, כדי שנוכל יחדיו להמשיך את העשייה הנרחבת והמבורכת של ויצו למען הקהילה.

בברכת חג פסח שמח וכשר לכם ולבני משפחתכם,

וקריאה מהנה,

גדעון פישר, עו"ד

שולמית הרשקו, לשעבר פקידת שומה ברשות המסים, הצטרפה למשרדנו

מלונאות, מקצועות חופשיים ועוד. בין היתר הייתה אחראית ובלטה במומחיותה ליישום **חוק איזור סחר חופשי אילת** המעניק הטבות למכביר לעסקים ולמעסיקים בעיר אילת. קודם למינויה כפקידת שומה אילת כיהנה **הרשקו** כסגנית לפקיד שומה באר שבע. הרשקו עבדה ברשות המסים החל משנת 1971. הצורך בצירופה למשרד נוצר בעקבות דרישת הלקוחות לתכנוני מס בעת ביצוע עסקאות שונות, לרבות מיזוגים ורכישות, וכן לצורך יעוץ, ליווי וייצוג בסוגיות פסקאליות.

שולמית הרשקו, אשר פרשה לאחרונה לאחר עשרות שנות שרות ברשות המסים, אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין, וכיהנה במשך 43 שנים כפקידת שומה אילת, מצטרפת למשרדנו. תחום השיפוט של פקיד שומה אילת משתרע מהק"מ 101 בערבה (המוכר לציבור כפונדק של כושי) ועד וכולל העיר אילת. **הרשקו**, אשר הינה יועצת מס מוסמכת, הקימה את משרד פקיד השומה אילת, היתה אחראית בתפקידה זה על הטיפול בשומותיהם של העסקים בכל מגוון הענפים במשק, לרבות מסחר,

מחלקת הליטיגציה

מתחזקת ומצרפת לשורותיה את עו"ד רפאל יולזרי

עו"ד רפאל יולזרי הינו מומחה לליטיגציה מסחרית ואזרחית מורכבת, אשר עבד כ-9 שנים במשרד מפירון ושות', מתמחה בייצוג בערכאות משפטיות שונות, לרבות בסכסוכים בענייני קבלנות וליקויי בנייה, חוזים, חברות, נדל"ן, דיני עבודה, ביטוח, תביעות כספיות מורכבות ומתן חוות דעת משפטיות בתחרויות מים שונים.

עוד בגיליון

- הכנסה פטורה מהשכרת דירה למגורים
- עסקאות בינלאומיות
- לא "כל הזכויות שמורות"
- המבקר הפנימי כנציב תלונות ציבור
- על הבוררות ב-ICC
- הנוהל שישנה את עולם המשפט בישראל
- כתובה - לשלם או לא, זאת השאלה!
- סחירותם של שיקים
- עיר בטוחה - היבטים משפטיים
- מבזקי משפט

עו"ד דפנה פִּישר

שותפה בכירה ומנהלת המחלקה הבינלאומית

עסקאות בינלאומיות - היבטים משפטיים נבחרים

במסגרת השירות והיעוץ המשפטי שמעניק משרדנו בתחום העסקאות הבינלאומיות ומהמגעים עם הצדדים המתקשרים קודם להתקשרות, במהלכה ולעיתים אף רק לאחר סיומה, עולות מספר נקודות שעליהן יש ליתן את הדעת בהתאם לשלב בו נמצאת העסקה. יצוין, כי עסקה בינלאומית הינה כאשר אחד או יותר מהצדדים לעסקה הינו תושב חוץ או שההכנסה מהעסקה חייבת במס גם מחוץ לישראל. להלן אסקור בקצרה מספר נקודות מרכזיות:

1. מניעתן של סיבות להיווצרות מחלוקות משפטיות ייחודיות בעסקאות בינלאומיות תתאפשר לאור הכרה והפנמה של ההבדלים הנובעים מהתרבות השונה של הצדדים, לרבות ההבדלים בשפה ובדת, הבדלים שקיימים בהתקשרויות מילוליות (התנהלות מול עו"ד זרים) ולא מילוליות בחברה אחרת (לחיצות יד או נגיעה בכתף) וכיבודם. כמו כן, יש להכיר בקיומן של מערכות משפטיות וחוקיות שונות במדינות עימן שוקלים הלקוחות לקיים עסקאות, לדוגמה עקרון תום הלב המקובל פחות במשפט האמריקאי לערמת שיטת המשפט הקונטיננטלית. כמו כן, יש להכיר בקיומן של דינים ספציפיים החלים בעסקה הבינלאומית ו/או אמונות כגון אמנת וינה החלה על מכר טובין בינ"ל בין מדינות שאמצו אותה ולפעול על פיהן.

2. במסגרת עסקאות הדורשות מסמכים ספציפיים יש לוודא, כי הצדדים מספקים אותם אחד לשני או שהצד הנדרש דואג לכך שיימצאו ברשותו. לדוגמה, רישיון יבוא שהאחריות להשיגו חלה על הקונה קודם ליציאת המשלוח מחו"ל. בהעדרו, רשות המכס לא תאפשר את כניסת הסחורה והספק לא יישא בכל אחריות. דוגמה נוספת הנה חשבון פרפורמה שבאחריות המוכר להנפיקו על-מנת שיתאפשר לו לקבל תשלום מהלקוח. בחשבון יפורטו, בין היתר, פרטי המוכר והקונה, התאריך, המחיר והנחות שמוסכמות על הצדדים, תנאי התשלום, תנאי המשלוח ופרטי הסחורה. באם אושר מסמך זה ע"י הקונה ונחתם ע"י שני הצדדים הרי שהוא נחשב כהסכם מחייב ביניהם ויכול לשמש צד בבית המשפט במסגרת סכסוך.

3. בנסיבות של מחלוקת בסיומה של העסקה יש ליתן את הדעת לדרכי פתרון הסכסוך האפשריות. על-מנת שלבית דין במדינה כלשהי תוקנה סמכות לדון בסכסוך הנובע מקיומה של עסקה בינלאומית, עליו לרכשה. יש לבחון האם הצדדים הסכימו לסמכות כלשהי בהתנהגותם ובעצם אי התנגדותם לניהול הליך שהחל במדינה זו או אחרת, או שהצדדים קבעו מפורשות תניית שיפוט בהסכם נשוא העסקה. תניית השיפוט שנקבעה עשויה להיות ייחודית או מקבילה. קיימת גם אפשרות של פתרון במסגרת בוררות כגון בפני מוסד הבוררות של לשכת המסחר הבינ"ל - ICC.

4. זהו המקום לציין, כי משרדנו חבר ברשת עורכי הדין הבינלאומית PARLEX וכתוצאה מכך הינו בעל קשרים עם פירמות עו"ד הפועלות ברחבי העולם. משרדים אלה מעניקים למשרדנו חו"ד בכל סוגיה קודם ו/או לאחר ביצוע העסקה ומסייעים ללקוחותינו במקרה ועולה הצורך לאכוף את זכויותיהם במדינה בה בוצעה ההפרה. הקדשת מחשבה קודם להשקת העסקה, במהלך בנייתה והתקדמותה תוך מתן הדעת לנסיבות בהן חלילה עלולים הצדדים להגיע לכדי מחלוקת תסייענה רבות, ללא ספק, להצלחתה העתידית.

שולמית הרשקו*

מחלקה מסחרית

הכנסה פטורה מהשכרת דירה למגורים - האומנם?

ניתן לחלק את ההכנסה מהשכרת דירה למגורים ל-3 קטגוריות: ראשונה - הכנסה פטורה ממס מכוח חוק העידוד אשר נועד לעודד יחידים בעלי דירות להוציא את הדירות שברשותם להשכרה וליהנות מפטור על מלוא ההכנסה בהתקיים שלושת התנאים שבחוק: ההשכרה למגורים, השוכר יחיד ותקרת ההכנסה הפטורה כ-4,600 ₪.

שנייה - תשלום מס בשיעור 10% מכל הכנסה מדמי שכירות שיש ליחיד מהשכרת דירה המשמשת למגורים - ללא תקרה. שלישית - הכנסה מהשכרת דירות למגורים כאשר הבסיס הינו השכרה יומית או אז אין כל הטבה או עידוד וההכנסה חייבת במס במלואה על פי שיעורי המס של היחיד, שכן מדובר בעסק של הלנה כמו כל בית מלון או אכסניה, על אף שההשכרה נעשית בדירת מגורים.

להלן יוצגו 5 המלצות חשובות בעת השכרת דירה למגורים:

- ההכנסות שעל פי שתי האופציות הראשונות אינן מחייבות פתיחת תיק ודיווח לפקיד השומה, אלא אם כן חלה על היחיד חובת הדיווח בגין הכנסות אחרות. במקרה שכזה, עליו להצהיר גם על ההכנסות הפטורות. פטור זה יחול אך ורק אם הדירה הושכרה ושימשה למגורים בפועל.
- חובת ההוכחה שההכנסה פטורה חלה על המשכיר ולכן יש לשמור את כל החוזים שנחתמו עם השוכרים וכל מסמך רלוונטי שיש לו נגיעה לאותה הכנסה מהשכרה.
- כשהדירה הושכרה לחברה, אף אם הינה משמשת למגורי עובדיה, לא יחול הפטור ועל כן יש לשלם 10%, וזאת משום שהעסקה הינה עם החברה ולא עם היחיד. עם זאת, בפסק דין שניתן לאחרונה ע"י ביהמ"ש העליון נקבע, כי אומנם הפטור הקבוע בסעיף 431(1) בחוק מע"מ מכון למצב שבו מושכר הנכס ישירות לשוכר, אולם הוא קובע, כי יש לבחון כל מקרה / הסכם לגופו ואם מתברר, כי גורם הביניים (החברה) שעזמו נכרת ההסכם אינו אלא "צינור" או גורם מתווך במובנו הרחב, עשוי הפטור לחול.
- הפטור יינתן ליחיד עד לתקרה שלעיל אף אם היחיד משכיר יותר מאשר דירה אחת ובלבד שהתקיימו יתר התנאים (ההשכרה הינה ליחיד ומשמשת למגורים בלבד). בהיות הפטור מוגבל בתקרה, כל הכנסה שמעבר לתקרה מפחיתה את הפטור בסכום העודף שמעל הפטור, אך לא מבטלת אותו לחלוטין (אלא אם כן סכום השכירות כפול מהפטור).
- לאחרונה התרבו המקרים בהם רוכשים דירות להשקעה, מחל-קים אותן ליחידות וכך זוכים להכנסות גבוהות יותר. יש לשקול במקרים כאלה תשלום של 10% קבוע מכל ההכנסות מכיוון שאין הגבלת תקרה באפשרות זו. עם זאת, יש לשים לב לכך שפקיד השומה יכול לסווג השכרות מעין אלו כעסק להשכרת דירות לאור ריבוי היחידות המושכרות וכפוף למבחנים המעידים על כך שאכן מדובר בניהול עסק.

* יועצת מס מוסמכת. פרשה לאחרונה מרשות המיסים, אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין, לאחר שכינה כפקידת שומה אילת

עו"ד שלומית לביך

מחלקה מסחרית

עו"ד רם תורן

מנהל המחלקה המסחרית

לא "כל הזכויות שמורות": על יצירות שאינן מוגנות לחלוטין בזכויות יוצרים

הגנת זכויות יוצרים

יסוד מוסד בדיני הקניין הרוחני, כי יצירות מן הסוגים המוכרים בדיני זכויות היוצרים - בכלל זה יצירות ספרותיות, מוסיקליות, אד-ריכליות, אמנותיות, קולנועיות וצילומיות, מוגנות מרגע בואן לעולם, ובלבד שהן עומדות בתנאי הסף המינימליים: דרישת היצירתיות ודרישת הקיבוע. תחולת זכויות היוצרים משתנה בין השיטות המשפטיות השונות, ואולם העיקרון דומה ברובן: זכויות היוצרים ביצירה מוגנות ושייכות באופן בלעדי ליוצר, ללא צורך ברישום, החל ממועד השלמת היצירה ועד ל-70 שנה ממות היוצר.

מי שאינו היוצר, אינו רשאי להעתיק יצירה המוגנת בזכות יוצרים, לבצעה, לשדרה, להעמידה לרשות הציבור או לעשות בה כל שימוש אחר המוגדר כזכותו הבלעדית של היוצר, ללא רישיון מבעל זכות היוצרים. הסייג החשוב היחיד למונופול אשר מקבל היוצר הינו ה"שימוש ההוגן", דהיינו: שימוש ביצירה למטרת לימוד עצמי, מחקר, ביקורת, סקירה, דיווח עיתונאי, הבאת מובאות, או הוראה ובחינה על ידי מוסד חינוך, והכל במידה ובהיקף המותרים בחוק.

אתגרי העידן החדש

עידן האינטרנט הביא עימו אפשרויות טכנולוגיות חדשות, ויחד עימן הציב אתגרים קריטיים להגנה על זכויות היוצרים. בכל אתר אינטרנט עשויים להופיע תוספים, תוכנות מחשב, צילומים, אודיו, גרפיקות למיניהן, קטעים מוזיקליים וסרטונים, כולם במדיום דיגיטלי. כל אלה מהווים יצירות, שכל אחת ואחת מהן מוגנת בזכות יוצרים ושימוש בה מחייב קבלת הרשאה בנפרד מהיוצר. ואולם הקלות אשר בה מתאפשרת העתקת היצירות האמורות והפצתן אילצה את בעלי זכויות היוצרים לשכלל את הדינים המגנים על זכויותיהם על מנת שיהיו ניתנות לאכיפה גם בעידן האינטרנט. העולם כולו בחן מחדש את האיזון בין זכות היוצר ביצירתו לבין זכות הציבור לעשות בה שימוש.

בשנים האחרונות, ברוח שיתוף המידע המאפיין את רשת האינטרנט, קם דור חדש של יוצרים אשר אינו מבקש לעצמו את הגנת המונופול המוענקת לו על ידי דיני זכויות היוצרים המסורתיים, כי אם להיפך: עניינם של יוצרים אלה הינו לשתף אחרים ביצירותיהם, בין אם מתוך שאיפה שלא להגביל את היצירתיות והקידמה האנושית ולאפשר לאחרים להשתמש ביצירותיהם כבסיס ליצירות אחרות, ובין אם מתוך שאיפה לקבל קרדיט והכרה נרחבת של יצירתם שלא על דרך המונופול אלא דווקא בדרך השיתוף וההיתר להפיץ את היצירה או להפכה לבסיס ליצירה אחרת.

מוסד ה־Creative Commons

עבור יוצרים מסוג זה קם בשנת 2001 מוסד ה־Creative Commons, מוסד ללא כוונת רווח אשר מטרתו להגדיל את טווח היצירות הזמינות לשימוש הזולת. Creative Commons יצר מגוון של כלים בצורת

רישיונות וחוזים מוגדרים מראש המאפשרים ליוצרים להפיץ את יצירתם תוך ויתור על אגד זכויות היוצרים המסורתית ואולם תוך שמירה על זכויות מסוימות מתוך אותו אגד זכויות.

יצירות המופצות באופן חופשי תחת רישיונות מטעם Creative Commons מסומנות כ־CC (להבדיל מסימון זכויות היוצרים המקובל בשיטות משפט רבות: ©), כאשר היוצרים יכולים לעצב רישיון המורכב ממספר תנאים קבועים מראש, אותם בוחר כל יוצר להחיל על השימוש ביצירתו:

- דרישת ייחוס (by):** דהיינו, יש לייחס את היצירה ליוצר או למעניק הרישיון. זוהי דרישה המוחלת כמעט בכל רישיונות ה־CC.
- שימוש לא מסחרי (nc):** איסור על שימוש מסחרי ו/או למטרות רווח.
- איסור יצירה נגזרת (nd):** חיוב לעשות שימוש ביצירה כפי שהיא ואיסור על שינויים, עיבודים או יצירות נגזרות.
- שיתוף זהה (sa):** בכל הפצה של יצירה המבוססת על היצירה המקורית, יש להפיץ את היצירה החדשה באותם תנאי שיתוף.

סוף דבר

זכותם של יוצרים לוותר על חלק מזכויות היוצרים שלהם ולהפיץ את יצירותיהם תחת רישיונות ה־CC הוכרה בשיטות משפט שונות בעולם והותאמה גם לדין הישראלי. אנו רואים חשיבות מיוחדת להגברת המודעות לשמירה על זכויות היוצרים ביצירות מוגנות מחד ולחברת המודעות בדבר האפשרות לעשות שימוש ביצירות חופשיות בהתאם לתנאי ה־CC מאידך.

עו"ד גדעון פישר*

על הבוררות בבית הדין הבינלאומי של ה-ICC

"חברת האריות"

שכרה את שירותיה של חברה באותה המדינה שכרתה חוזה עם קבלן לצורך ביצוע העבודה. החוזה, בשלב כלשהו, בוטל על ידי המזמין. הקבלן פנה להליך בוררות תוך שלטענתו החוזה בוטל שלא כדין ונגרמו לו כתוצאה מכך נזקים שונים.

אירופה באפריקה: קבלן איטלקי ורשות עצמאית אוטונומית באחת ממדינות אפריקה כרתו חוזה לבניית כבישים באותה המדינה. בין הצדדים נקבע, כי הפרויקט ינוהל על ידי מהנדס גרמני. הקבלן האיטלקי פנה להליך בוררות כאשר לטענתו ניזוק כתוצאה מהתנהלותה של אותה המדינה. טענות הקבלן האיטלקי נתקבלו ונקבעו לו פיצויים בהתאם.

נמל באפריקה: מדינה אפריקאית כרתה חוזה קבלנות עם קבלן איטלקי לקי לעבודות מסוימות הקשורות לפרויקט גדול לבניית נמל באותה המדינה (החוזה הינו חוזה ממשך לחוזה קבלנות קודם בין הצדדים). הקבלן הפר את החוזה בהטענה של כשלון, כביכול, של אותה המדינה להעמיד את האשראי כנדרש בחוזה. כתוצאה מכך, הקבלן הפנה את הסכסוך בין הצדדים בעניין האשראי לבוררות לשם צמצום הנזקים כתוצאה מהפרת החוזה לטענתו. נקבע במקרה, כי יש לפסוק פיצוי חלקי לקבלן.

העידן החדש

לשכת המסחר הבינלאומית הינו ארגון העסקים הבין-לאומי הגדול בעולם. הארגון הוקם לאחר מלחמת העולם הראשונה במגמה לקדם את השלום בעולם, באמצעות סחר הוגן. לארגון סניפים וחברים בכ-150 מדינות בעולם, והינו גוף מייפע ומשפיע על הגופים קובעי המדיניות הכלכלית העולמית כמו ה-OECD, ה-WTO, ה-G-8 והאוי"ם. כתוצאה מפעילותו הענפה של הארגון ושמיירתו על מעמדו כמוביל בתחומי בעולם, בוחרים תאגידי הענק והמדינות השונות לקיים בו את ההליכים המשפטיים אליהם נקלעו, כפי שנוכחנו לראות בדוגמאות הספורות שהוצגו לעיל.

לשמחתנו, בעיקר בזכות היו"ר, אלוף (מיל') **אורן שחור** והמנכ"ל, **ברוך מזור**, חל מהפך בהצטרפות חברות ישראליות בבחירת בית הדין לבוררות של ה-ICC כמנגנון ליישוב סכסוכים בינלאומיים על-ידן. בעשותן כך, מצטרפות החברות הישראליות לשיטה הנהוגה בעולם העסקים הגלובלי. אין לי אלא לברך על מגמה חשובה זו, המצרפת את ישראל בכלל ואת החברות בה בפרט לעידן החדש - עידן הבוררות הבינלאומית, המתקדמת והחסויה.

המאמר המלא פורסם גם בחוברת

'מסילות סחר' של לשכת המסחר הבין-לאומית ICC
עו"ד רועי גאליס סייע בכתיבת המאמר

במסגרת תפקידי כחבר הנהלת בית הדין לבוררות של לשכת המסחר הבינלאומי ויו"ר וועדת הבוררות הבינלאומית, ICC ישראל, זכיתי להיחשף לחלק מהבוררות הגדולות והמעניינות ביותר שהתנהלו בבית הדין הבינלאומי. בחלקן כיהנתי כשופט. באחרות, כמייצג של אחד הצדדים. תמיד ראיתי את עצמי כשליח ונציג של מדינת ישראל בכלל והסקטור העסקי של המדינה בפרט, ופעלתי ככל יכולתי לייצג נאמנה את עולם העסקים הישראלי. אין זה דבר של מה בכך. בבית הדין הבינלאומי מכהנים כבוררים משפטנים מהמובילים והמבריקים ביותר הקיימים ברחבי העולם. אני מכנה אותם "חברת האריות". תפקידם חשוב ביותר וכולל, בין היתר, אישורם של טיוטות פסקי בוררות. לעתים תכופות אנו מאשרים את טיוטת פסק הבוררות כפי שניתן, אך במקרים רבים, טיוטת פסק הבוררות מוחזרת עם בקשה לתיקון עקרוני. במקרים אלו, מרתק לראות כיצד חושבים ומנתחים סוגיות משפטיות טובי המשפטנים בדורנו. אם אכן קיים מושג של "גאונות משפטית", הרי ששם ניתן לחזות בו, במלוא הדרו.

בוררות נבחרות

על-פי רוב, הצדדים להליכים המתנהלים בבית הדין הבינלאומי לבוררות בוחרים להתרחק מאור הזרקורים ומתפקידיהם לעמוד בתנאי הסודיות הנוקשים הקבועים בסדרי הדין של כללי הבוררות. ההליך עצמו נשאר חסוי, ובניגוד לניהול תיק בבית המשפט בישראל, אשר מסמכיו עלולים להופיע בתקשורת, לרבות ציטוטים נבחרים מהדיונים, בבית הדין הבינלאומי לבוררות של ה-ICC מקפידים הקפדה יתרה על סודיות ההליך. מכאן, שהסוגיות הנידונות בבית הדין הבינלאומי נותרות עלומות בעבור רבים. בכתובים הבאים אציג, על קצה המזלג, את הסוגיות הנידונות. ניתן ללמוד מהן, אף מבלי שיוצגו קביעות תיו הספציפיות של בית הדין בכל מקרה ומקרה, אודות היקפם העצום של התיקים הנידונים. ראו להלן:

מלחמה באסיה: חברה מהמזרח התיכון ומדינה באסיה כרתו חוזה לבניה והוצאה לפועל של מספר פרויקטים באותה המדינה. בזמן שאותה החברה הובילה תחולה וציד לצורך ביצוע העבודות, פלשו לאותה המדינה ונפתחה מלחמה. כתוצאה מכך, אבד כל התחולה והציד שהועבר. במשך הזמן הושלמה העבודה על ידי החברה אך נפתח הליך בוררות בכל הנוגע לפיצויים המגיעים לחברה (מיליוני דולרים).

ספורט בקריביים: במטרה לבנות אצטדיון ספורט, מדינה בקריביים

* חבר הנהלת בית הדין לבוררות של לשכת המסחר הבינלאומי בפרט ויו"ר וועדת הבוררות הבינלאומית, ICC ישראל.

1. כללי בית הדין קובעים, כי קיימת חובת נימוק לפסק הבוררות וכי נדרש אישורו הצורני של פסק הבוררות, כמו גם כי קיימת סמכות לבית הדין להעיר הערות הנוגעות לתוכן הפסקה טרם חתימתו, ללא התערבות בשיקול דעת הבורר.

תאמר אחרון בסדרה של שלושה תאמרים

שיקים

עו"ד ארז יצחקי

מנהל מחלקת ליטיגציה

סחירות של שיקים

במאמר הראשון עמדנו על כך ששיקים הינם מסמכים סחירים, כאשר מתקיימים בהם תכונות הסחרות: "טהירות" ו"עבירות". במאמר השני עמדנו על הסיכון הכרוך במשיכת שיקים שחיים רים בגינו מושך השיק עלול למצוא עצמו נאלץ לפרוע לצד ג' שהשיק הוסב לידינו, גם אם בפיו של מושך השיק טענות הגנה טובות. עוד ציינו, כי רבים אינם בקיאים בפרטי הדינים הנוגעים לדרכים האפשריות להגבלת סחירותם של שיקים לשם מניעתו של סיכון זה. על דינים אלו נעמוד להלן.

נוכח הוראת ס' 7(א) לפקודת השטרות, ניתן להגביל את עבירותו של שיק, לא רק ע"י הוספת מלים על גבי השיק האוסרות את העברתו בפורש, כגון המלים "לא עביר", אלא אף ע"י הוספת מלים אחרות בשיק "המורות על כוונה שהשיק לא יהיה עביר". כך, למשל, אם צוין בשיק "שלמו לשמעון בלבד", אזי אך ורק שמעון יוכל לתבוע את המושך לפרוע את השיק.

בעניין הירש נ' זוננבליק נפסק, כי שיק שהנוסח המודפס שלו היה "שלמו לראובן או לפקודתו" ומחקו ממנו את המלים "או לפקודתו", אין בכך כל הגבלה על הסחרות. בעניין איגלברג נ' זיכרברוד נדון שיק שהיה מודפס על גביו "שלמו לפקודת שמ-עון" ומושך השיק הוסיף את המילה "בלבד". נפסק, שזהו נוסח עם דו-משמעות וסתירה פנימית, שכן המלה "לפקודת" מורה על כוונה שהשטר יהיה סחיר ושהבנק יפרע את הסכום הנקוב בשיק לכל מי שלפקודתו יוסב, בעוד שהמלה "בלבד" מורה על כוונה שהשטר לא יהיה ניתן להעברה. ביהמ"ש קבע שם כלל לפיו, אם יש ספק מבחינת המשמעות הולכים לטובת הסחרות. לפיכך נפסק שהמילים "שלמו לפקודת שמעון בלבד" אין בהן כדי לשלול את סחרותו של השיק.

התוצאה הנובעת מצירוף ההלכות הנ"ל הינה שעל מנת למנוע את סחרותם של השיקים המודפסים ע"י הבנקים כמקובל כיום, יש למחוק מהשיק את המילה "לפקודת" ולהוסיף את המילה "בלבד" לאחר ציון שם האדם שלפקודתו ניתן השיק.

זאת, הואיל ובניגוד לטעות השכיחה בציבור, מחיקת המילה המודפסת בשיק "לפקודת" ללא הוספת המלה "בלבד" לאחר שם האדם שלפקודתו ניתן השיק, או הוספת המילה "בלבד" כשלעצמה, ללא מחיקת המלה המודפסת "לפקודת" אינם מגבילים את סחרותו של השיק ומושך השיק יהיה חשוף לתביעתו של צד ג' שהשיק הוסב לו בתמורה ובתום לב, אף אם למושך השיק טענות הגנה טובות כנגד מי שלפקודתו נמשך השיק מלכתחילה.

דרך שכחה נוספת להגבלת עבירותו של שיק הינה בציון המילים "למוטב בלבד" על גבי השיק. בעניין ציטיאט נ' הבנק הבינלאומי הראשון נקבע שמשמעותן של מילים אלו הינה שאין בשיק עבירות (וממילא אין בו טהירות).

נחמה פורתא ניתן למצוא באפשרות העומדת היום לרשות לקוחות הבנקים לדרוש, כי יונפקו להם פנקסי שיקים שע"בירותם הוגבלה מבעוד מועד ע"י הבנק באחת מבין הדרכים הנ"ל. לשם כך, נדרשת מודעות צרכנית לסיכון הכרוך במשיכת שיקים סחירים, סיכון עליו עמדנו בסדרת המאמרים הנחתמת במאמר זה.

תאמר פורסם TheMarker ביום 5.8.09

דיני חברות

עו"ד פינינה גיא

שותפה ומנהלת מחלקת ניירות ערך, שוק ההון ועבירות צווארון לבן

המבקר הפנימי כנציב תלונות ציבור

לפי החוק, מבקר פנים בחברה יכול להיות גם נציב תלונות הציבור. אבל זה לא תמיד משמח את הממונים עליו.

בתקופת משבר גובר החשש ממעילות והפרות חוק אחרות בחברות. לא פעם ניתן לגלות מעשים אלה בעקבות תלונות ציבור. לכן, יש חשיבות רבה לשמירה על עצמאותו של המבקר הפנימי, במיוחד כאשר הוא ממלא תפקיד נוסף שאותו ניתן להטיל עליו לפי סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית: נציב תלונות הציבור בחברה.

הבעיה מתעוררת כאשר גורמים בחברה אינם מבינים במ"לואה את חשיבות תפקידו של המבקר הפנימי בכובעו כנציב תלונות הציבור. לא אחת נשמעות טענות כנגד המבקר הפנימי ואף דרישות להדחתו בטענה שהמבקר המברר תלונות המגיעות לידי חוץ מסמכותו ומתוכנית העבודה השנתית שאושרה לו על ידי ועדת הביקורת של החברה.

ועדת הביקורת מאשרת את תוכניות העבודה השנתיות של המבקר הפנימי. הטיפול בתלונות הינו חלק בלתי נפרד מתכנית העבודה. כאשר המבקר הפנימי דן בתלונה שהוגשה אליו - אין כל נימוק חוקי המחייב אותו לקבל את אישור הדירקטוריון או ועדת הביקורת בחברה לפני בחינת התלונה. נהפוך הוא. אילו זה היה המצב, הדבר היה מרוקן מתוכן את עצמאותו של נציב תלונות הציבור ולמעשה מציב את דירקטוריון החברה או את ועדת הביקורת במקומו של הנציב. מבחינה משפטית דרישה כזו תהיה סטייה מהותית מתפקיד מבקר הפנים בראי החוק והפסיקה.

אין הוראה בחוק המאפשרת לגורם כלשהו להורות למבקר הפנימי, לממונה על תלונות הציבור או לממונה על תלונות עורכדים להימנע מבדיקת תלונה. הוראה כזו לו היתה קיימת היתה עלולה לגרום נזק בלתי הפיך אם המבקר היה מפסיק בירור תלונות על נושאים חמורים אשר עלולים להגיע כדי חשש לע"בירה פלילית או הפרה אחרת.

היותו של המבקר הפנימי נציב תלונות ציבור מוסדר בהנחה מקצועית של לשכת המבקרים הפנימיים. לפי ההנחה, המבקר הפנימי בכובעו כנציב תלונות ציבור הוא נושא תפקיד בארגון המברר "באופן בלתי תלוי" תלונות על מעשה או מחדל הנוגעים לתפקוד הארגון או יחידים בו. עליו למצוא מענה לבעיה פרטית של מתלונן ולהגיש המלצות לשיפורים מערכתיים.

בהצעת החוק לתיקון חוק הביקורת הפנימית שהוגשה לא-חרונה על ידי ח"כ אמנון כהן מוצע לאחד את תפקיד המבקר הפנימי ונציב תלונות הציבור כהוראת חובה ולא רק כרשות. מאחר ושמירה על עצמאותו ואי תלותו של המבקר הפנימי הם מאבני היסוד של הביקורת המקצועית - ברור שהדברים נכונים גם ביחס לתפקידו כנציב תלונות הציבור.

לדעתנו יש חשיבות רבה לכך שהמבקר הפנימי יהיה בה בעת גם נציב תלונות ציבור. התפקידים שזורים זה בזה. יתרה מכך, בירור תלונות יכול להוביל לגיבוש נושאי ביקורת על סמך תלונות חוזרות ונשנות או תלונה בנושא מהותי לארגון.

עו"ד עדי פוניניב סייעה בכתיבת המאמר

עו"ד הילה צאירי

מנהלת מחלקת דיני משפחה

כתובה - לשלם או לא, זאת השאלה!

הכתובה כשטר חוב

הדעה הרווחת הינה, כי שטר הכתובה עליו חותם החתן ביום הנישואין הינו מסמך פורמאלי בלבד. לכן נוהגים חתנים, אשר ביום חתונתם שורה עליהם רוח הנדיבות, לרשום בכתובה סכומים נכבדים מתוך הנחה שלא ייאלצו לשלם סכום זה לעולם או כי לכל היותר, אין כל משמעות לסכום הנרשם. **ובכן, טעות בידם!** מבחינת ההלכה היהודית הכתובה הינה שטר חוב לכל דבר ועניין, וכזוהי, ייתכן וביום מן הימים יהיה על בעל החוב לפרוע את השטר.

חיוב בתשלום הכתובה

המצבים בהם יחויב בעל הכתובה הינם שניים בעיקרם: כי דוע עפ"י ההלכה היהודית גירושין צריכים להיות בהסכמה. במקרה בו אין הסכמה, על הצד המבקש את הגירושין להוכיח עילת גירושין על פי אחת העילות המנויות בהלכה. כך למשל אישה צריכה להוכיח, כי בעלה חדל לפרנס אותה, כי הוא בוגד בה עם נשים זרות, נוהג כלפיה באלימות וכיו"ב. גבר יצטרך להוכיח, כי אשתו הינה אישה מורדת, דהיינו מסרבת לקיים עימו חיי אישות, כי היא בגדה בו, כי עזבה את הבית ללא הצדקה וכיו"ב. במידה ואישה תוכיח, כי יש לה עילת גירושין נגד בעלה, הרי שייתכן וביה"ד יחייב אותו לגרשה וליתן לה את כתר בתה. במידה וגבר מעוניין לגרש את אשתו, אך אין לו עילת גירושין, ייתכן ויחויב בתשלום כתובתה של האישה על מנת לקבל את הגט.

"כתובה מוגזמת"

עולה השאלה, במקרה שבו אדם רשם סכום מופרז ומוגזם בשטר הכתובה, למשל 10,000,000 ₪, וברור שאינו יכול לשלם סכום זה, האם יחויב לשלם את הסכום? כתובה זו נקראת "כתובה מוגזמת", ובמרבית המקרים ביה"ד לא יחייב את הבעל לשלמה. עם זאת, אין הדבר אומר, כי הבעל לא ישלם דבר בגין הכתובה, אלא ביה"ד יעריך את סכום הכתובה לסכום אחר ויחייב את הבעל לשלמו. כמו כן, יש לשים לב, כי גם אם המדובר בכתובה מוגזמת, אולם כיום לבעל אמצעים מהם הוא יכול לשלם את סכום הכתובה, ולעניין זה אמצעים יכולים להיות גם נכסים שצבר, עשוי ביה"ד לחייבו לשלמה במלוואה. ואולם כאשר אדם רשם כתובה נמוכה, ביה"ד לא יחייבו לשלם מעבר לסכום שנרשם. לכן חשוב להתייחס לכתובה במלוואה הרצינית ולהתחשב בכך שעלול להגיע יום בו יהיה על הבעל לפרוע את השטר.

כתובה, הסכם ממון וגירושין

נקודה חשובה שיש לשים לב אליה הינה שבמרבית הסכמי הגירור שין יירשם, כי בכפוף לביצועו של ההסכם מוותרת האישה על סכום הכתובה, אולם מרבית הסכמי הממון מתעלמים מנושא הכתובה. גם כאשר עורכים הסכם ממון חשוב להתייחס לנושא הכתובה ולציין האם במקרה בו הצדדים מתגרשים מוותרת האישה על כתובתה או האם בנסיבות מסוימות תקבל חלק ממנה וכיו"ב. מומלץ שלא להשאיר עניין חשוב זה לשיקול דעתם של אחרים, ובמידת הצורך להיוועץ במומחים בתחום. ראו הוזהרתם!

עו"ד בנג'י לבנטל

מחלקת ליטיגציה

הנוהל שישנה את עולם המשפט בישראל

הנשיאה בייניש בשירות הלקוחות

לאחרונה נתבשרנו אודות הנוהל החדש של הנהלת בתי המשפט בדבר מדיניות אי דחיית דיונים. לדידי, טעות תהיה לחשוב, כי מדובר בשינוי טכני בלבד שכן באם ייושם הנוהל כמצופה, מדובר בשינוי מהותי שידרוש שינוי סדרי עבודה והרחבת מצבת כ"א במשרדים ויתכן אף שיוביל להתייקרות בתעריפי שכר הטרחה. כלי טיגטור העוסק בניהול תיקים מורכבים, ניתוח פרגמאטי של הנוהל מגלה, כי מסכת התיקים שניתנים לניהול בעת ובעונה אחת על ידי עו"ד נתון, תצומצם בהכרח בקרב משרדים שיקפידו להמשיך לתת את מלוא השירות המקצועי והמסור לכל תיק ותיק.

הנוהל החדש - הלכה למעשה

להמחשה, אם כיום ליטיגטור במשרד אמון אישית על כ-50 תיקים מורכבים בו זמנית, על המשרד יהיה להפחית את מספר התיקים לעו"ד או להכניס שני עו"ד לטיפול בתיקים כדי לאפשר מענה וטיפול שוטף בכל התיקים בכל זמן נתון, על ידי עו"ד הבקיא בפרטי התיק. בלוגיקה פשוטה, מה שעשו X עו"ד ב-Y תיקים על פני 3 שנים, לא יוכלו לעשות אותם X עו"ד על פני אותם Y תיקים במשך שנה וחצי.

מקום שבו דיונים כגון דיוני קדם משפט וההוכחות נקבעים באופן קשיח ואף לשמיעה יום אחרי יום, ברור כי כפועל יוצא מכך לא תינתנה ארכות ודחיות להגשת כתבי בידיין או להיערך להוכחות, באופן שיחייב את עוה"ד לרכז ולכנס את עבודתם בלוחות זמנים שונים מאלו הנהוגים כיום ובאופן המנטרל מטיפול מקביל בעניינים אחרים, כשלעצמם צפויים שלא להידחות.

הערכות נכונה לקראת העתיד לבוא

להשקפתי, משרד שמתעלם מהאמור לעיל, עלול למצוא את עצמו עובד אל תוך הלילה, שוחק את כח האדם הקיים או חלילה לא נתון טיפול ראוי ומסור לכל התיקים והלקוחות. יתרה מכך, עד היום סד הזמנים לפיו התנהלו תיקים אפשר למשרדי עוה"ד לקבל תיקים חדשים כמעט ללא מגבלה טכנית ומתוך ידיעה שלאחר הפרץ הראשוני של השקת הליכים, גם אם עוה"ד מבקשים לקדם תיק בדחיפות, התיק נכנס למסלול ברור של כ-3 שנים במוצע, שבמהלכו, באפשרות כח האדם הנתון לתמוך את ניהול התיק לפי מועדים גמישים ולתעדף את הטיפול לפי שיקולי המשרד.

אולם, לנוהל החדש השפעה דרמטית על התובנה הלוגיסטית הזו, באופן המחייב היערכות שונה לחלוטין במשרדי הליטיגציה, לרבות יישום נוסחה שונה ומצומצמת יותר של X עורכי דין ל-Y תיקים, בכל זמן נתון. לא ברור אם כב' הנשיאה נתנה דעתה למשמעויות הנוהל החדש, אולם לטעמי כעו"ד מחובתנו לעשות זאת וזהו המקום אף לקרוא ללשכת עורכי הדין ליתן דעתה בנושא. לטעמי משרד שלא ישכיל להיערך לשינוי בהתאם ימצא עצמו בהקדם "מופתע" לנוכח אוזלת יד או ביכולת מוגבלת לתת לתיקים שבטיפולו את הייצוג המשפטי הראוי כבעבר ואף מוגבל ביכולת לקבל תיקים חדשים משלא יוכל להבטיח ללקוחות וליושרתו והמקצועיות, טיפול ראוי.

עו"ד נעמה זריכוב

שותפה מנהלת

עו"ד רוני גאליס

מחלקת ליטיגציה

"עיר בטוחה" - היבטים משפטיים

אפקט דובאי כאפקט הפרפר

פתח דבר

בשנים האחרונות ניכר המאמץ הרב שמשקיעים ראשי ערים, מנהלים ומומחים מתחומי הביטחון והאבטחה העירוניים, איגודים וחברות מהארץ והעולם במציאת פתרונות לאתגרים הרבים שבהפיכת רשות עירונית ל"עיר בטוחה". מאמצם הרב מקבל ביטוי הן בפן הטכנולוגי באמצעות רישות השטח באלפי מצלמות והן בפן האנושי, כדוגמת ניסיון לעבור מפתרון מדיני כללי שיעניק ביטחון אישי לאזרחים לשיטור עירוני שיעניק לקהילה המוגדרת ביטחון עירוני מקומי. יחד עם זאת, נשאלת השאלה, כיצד ניתן לאבטח אזורים ומקומות ציבוריים, להעניק ביטחון אישי לתושבים, שירותי חרום, איסוף מידע לבטיחות ואבטחה וכיו"ב, מבלי לפגוע בזכות היסוד של האזרח לפריטיות ולצנעת חייו. ברשימה הבאה נעמוד על הסוגיות המשפטיות הניצבות בפני כל אותם הגורמים המוציאים לפועל את פרויקט ה"עיר בטוחה" ונפרוש את הפתרונות האפשריים.

הזכות לחיים ולביטחון למול הזכות לפרטיות

הדמוקרטיה הכירה בכך שלכל אדם באשר הוא אדם קיימות זכויות טבעיות כאשר **הזכות לחיים ולביטחון** הינה אחת מהן. זכות זו אף קבועה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הקובע, כי כל אדם זכאי להגנה על חייו, על גופו, על קניינו ועל כבודו. תחת זכות זו ניתן, למשל, להפעיל אמצעים טכנולוגיים כאלו ואחרים.

מנגד, קיימת גם **זכות היסוד לפרטיות** המעוגנת אף היא בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הקובע, כי כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו, כמו גם כי אין נכנסים לרשות היחיד של אדם שלא בהסכמתו וכי אין פוגעים בסוד שיחו של אדם.

הכיצד מיישבים בין הדברים? האם ניתן, למשל, לרשת את העיר במצלמות מבלי לפגוע בזכות לפרטיות? כידוע לכל, אם לא נשמור על הדמוקרטיה, היא לא תשמור עלינו ולכן, נמצא הפתרון: כל פגיעה באחת מזכויות היסוד הנ"ל צריכה לעמוד **בתנאי פסקת ההגבלה** הקבועים בחוק היסוד. התנאים ברורים וידועים לכל:

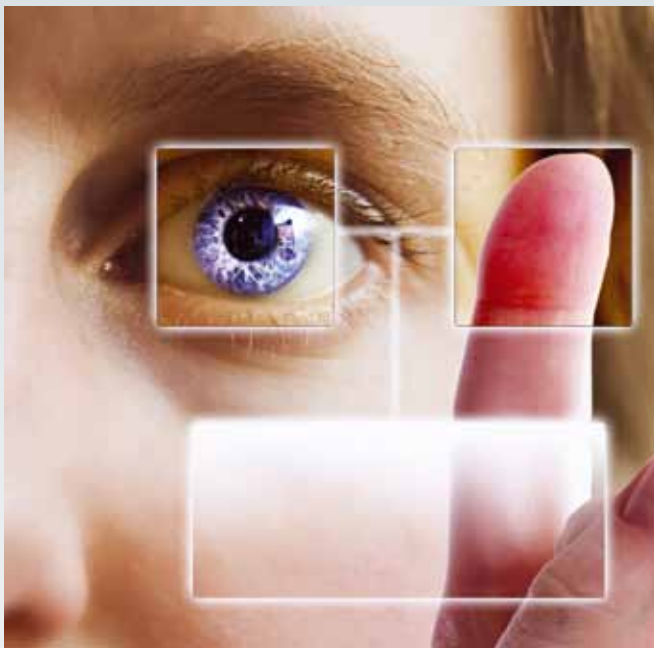
התנאי הראשון הינו כי על הפגיעה להיעשות בחקיקה.

התנאי השני קובע, כי על החוק החדש להלום את ערכיה של המדינה כמדינה יהודית ודמוקרטית.

התנאי השלישי הינו, כי על החוק להיות לתכלית ראויה.

התנאי הרביעי קובע, כי על הפגיעה להיות מידתית ובכל מקרה שלא תעלה על הנדרש.

מבדיקה שערכנו במדינות דמוקרטיות אחרות עולה, כי במידה והדבר נעשה באופן מוסדר, באמצעות חקיקה ראשית מתאימה, הרי שקיימת בהחלט האפשרות להעניק לאזרחים תחושת ביטחון ראויה, תוך שמירה על פרטיות האזרח ומבלי שהדבר ישמש את הרשויות למעקב ושלטיה כפי שהיה במשטרים טוטאליטאריים חשוכים וחד שאיים בעבר. ניתן בהחלט לנטרל את תחושת המעקב כדוגמת "האח הגדול" באמצעות קביעה בחקיקה, כי המצלמות ימוקמו אך ורק במקומות ציבוריים אסטרטגיים, לצרכי ביטחון בלבד, מבלי לפלוש לפרטיות ותוך שמירה על כבוד האדם.

חוק הגנת הפרטיות

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, מגדיר, בין היתר, מהי פגיעה בפרטיות וקובע בנוסף, כי המפר הוראה מהוראותיו מבצע עוולה אזרחית. החוק הינו חוק פרטיקולארי, שמסדיר את הגנת הפרטיות. לדין, כל פרויקט "עיר בטוחה" חייב לעמוד בהוראותיו של חוק הגנת הפרטיות. בהתאם לכך, הרי שכל פגיעה העלולה להיגרם כתוצאה מהפרויקט חייבת לקבל גושפנקא חקיקתית בהתחשב בהוראות חוק הגנת הפרטיות ולהיעשות בכפוף ובהתאם לתנאים הקבועים בפסקת ההגבלה שבחוק היסוד: כבוד האדם וחירותו, כפי שתואר לעיל.

"עיר בטוחה"?

חזון ה"עיר בטוחה" קורם עור וגידים בימים אלו. המטרה מבורכת. האמצעים רבים. לא ימצאו רבים שיתנגדו לרעיון שבעתיד ילדינו יחיו בעיר בטוחה יותר. עם זאת, יש לתת את הדעת למתן פתרון משפטי כולל, שימנע סיטואציות שאף אחד לא מעוניין להימצא בהם בעתיד. "עיר בטוחה", אם לא תנוהל בשיטה סדורה ומעוגנת משפטית, עלולה להוות "חרב פיפיות", תרתי משמע. לכן, על כל העוסקים במלאכה, הן בכנסת ישראל, והן בתפקידים השונים ברשויות המקומיות, כמו גם כל החברות העוסקות בתחום לפעול להסדרת ההיבטים המשפטיים הכרוכים בכך, ויפה שעה אחת קודם.

המאמר המלא פורסם גם במגזין

סחר החוץ של ישראל ISRAELGATEWAY

מבזקי משפט

לקט מפעילותינו בביהמ"ש

בג"ץ, בראשות הנשיאה ביניש, נעתר לעתירת עמותת 'אמנות לעם' ונתן ביום 11.2.10 צו על תנאי כמבוקש כנגד משרד התרבות והספורט והעומדת בראשו, השרה לימור לבנת, המורה לה, בין היתר, להסביר מדוע איננה מעבירה את החובות של המשרד לעמותה. את העמותה מייצגים עו"ד **בנג'י לבנטל** ו**רם תורן**. בעתירה דורשת העמותה להעביר לה כ-9 מיליון בטענה שהיתה אמורה לקבל את הכסף בגין פעילויות אמנות ותרבות שהתבצעו בפריפריה.

חברות השקיה, משתלות, חברות גינון, וגופים נוספים עתרו לבג"ץ בדרישה שיוורה למדינה לקבוע הקצאת מים ספציפית לצרכי גינון למגזר הפרטי והעסקי על-פי פרמטרים של גינון חסכוני במים כדוגמת מודל ההקצאה שנקבע לגינון ציבורי ברשויות המקומיות. העתירה הוגשה באמצעות עו"ד **ארז יצחקי** ו**רועי גאליס**. לטענת העותרים, דו"ח הביניים של ועדת החקירה הממלכתית בנושא ניהול משק המים בישראל מחזק את טענתם, כי מקור המשבר החרף במשק המים הינו תוצאה של מעשים ומחדלים של הגורמים השונים האמונים על משק המים אשר הובילו למשבר החמור בתולדותינו.

סגנית נשיאת ביהמ"ש המחוזי בת"א, השופטת רדה אל-שיך, דחתה את בקשת הפירוק כנגד עמותת 'אומנות לעם'. הבימה ומוסדות נוספים חויבו בהוצאות ובשכ"ט עו"ד בסכום חריג בסך 100,000 ₪. את העמותה ייצגו עו"ד **בנג'י לבנטל** ו**רם תורן**.

ביהמ"ש המחוזי בת"א נעתר לבקשת רשת "מכון אותיות" כישורי למידה ופרייקטים חינוכיים, והוציא צו מניעה קבוע כנגד זכינית לשעבר של הרשת, האוסר שימוש ברשימת לקוחות הרשת, כמו גם לחדול לאלתר מכל פעילות ותחרות מול לקוחות הרשת. הרשת יוצגה ע"י עו"ד **בנג'י לבנטל** ו**רועי גאליס**.

ביהמ"ש המחוזי בחיפה (בשבתו כבימ"ש לעניינים מנהליים), מחק עתירה דחופה למתן צו מניעה שהגישה חברת ביצורית בע"מ כנגד תאגיד המים והביוב האזורי, מי עירון בע"מ. בעתירה ובבקשה לסעד זמני דרשה חברת ביצורית לקבל צו מניעה המונע מתאגיד המים מי עירון מלהתקשר עם זוכה במכרז למתן שירותי ניהול חיובים, קבלת קהל, שירות לקוחות וגבייה. את תאגיד המים מי עירון ייצגו בעתירה עו"ד **רם תורן**, **רועי גאליס** ו**חיים נורטמן**.

חברת מנוגום המנוהלת ונמצאת בבעלותו של איש העסקים רם הלוי, הגישה תביעת ענק כנגד חברת Dayco Europe העולמית. התביעה הוגשה באמצעות עו"ד **ארז יצחקי** ו**שלומוית לב-רון**, ובה תיעצות עם השופט בדימוס, ד"ר **אליהו וינוגרד**. מנוגום טוענת כי הינה זכאית לאכיפת חוזה הסוכנות הבלעדי שלה לשיווק והפצה של מוצרי Dayco בישראל, בגדה המערבית עזה וירדן.

ביהמ"ש המחוזי בת"א הפך את החלטת ביהמ"ש לענייני משפחה וקיבל את ערעורה של אם שיוצגה ע"י עו"ד **הילה צאירי** בקובעו, כי כאשר הצדדים הסכימו בהסכם גירושין על מזונותיו של קטין, לא יוכל האב להגיש בשם הקטין תביעה עצמאית לקביעת מזונותיו כאשר המטרה של הבקשה בפועל הינה הפחתת דמי המזון. נות. על האב להגיש תביעה להפחתת מזונות ולהוכיח, כי קיים שינוי נסיבות מהותי המצדיק את ההפחתה.

עו"ד **פנינה גיא ועדי פניני** הגיעו להסדר טיעון עם המ-שרד לאיכות הסביבה בעקבות כתב אישום שהוגש כנגד בני רגב, ראש עיריית לוד לשעבר וכנגד העירייה, בגין עבירות על חוק הש-מירה על הניקיון. בהסדר נקבע שהעירייה תשלם 120,000 ₪ ותחתום על התחייבות בסך 200,000 ₪ על כך שלא תעבור על אותה העבירה למשך שנתיים. בני רגב נקנס בסך של 7,500 ₪ בלבד.

הרצאות, כנסים ומאמרים

עו"ד **גדעון פישר** הרצה ב-POWER SESSION למנהלים **בועידת המנהלים השנתית של המי"ל בנושא יחסי הנהלה - די-רקטוריון**. ההרצאה כללה דיון בחלוקת הסמכויות בין האסיפה הכללית, הדירקטוריון והמנכ"ל; יחסי האמון בין הצדדים והדרישה הבסיסית לתפקוד ראוי; סמכויות המנכ"ל וההנהלה וכפיפותם לדירקטוריון; חובת הדיווח של המנכ"ל (וההנהלה) לדירקטוריון; סמכויות הדירקטוריון ועוד.

עו"ד **ארז יצחקי**, הרצה ביום עיון בנושא **"דיני שטרות"** שא-רגנה לשכת עורכי הדין בישראל, במסגרת תוכנית "שכר מצווה - סיוע משפטי בהתנדבות למעוטי אמצעים (פרו בונו)". יום העיון הקנה ידע בתחום דיני השטרות ובייחוד בנושא טענות הגנה במ-סגרת הליך של התנגדות לביצוע שטר.

עו"ד **גדעון פישר** הרצה **במסגרת כנס הבוררות הבינלאומי השני של לשכת המסחר הבינ-לאומית, ICC**. נושא ההרצאה היה **"בוררות ICC - הלכה למעשה"**. ההרצאה כללה דיון בסעיף בוררות ICC בחוזה; הסכמת הצדדים על תנאים ניטראליים לקיום הליך הבוררות; הכרעה בהעדר הסכמת הצדדים; השקת הליך הבוררות; סדרי הדין בהליך, מינוי בורר ועוד.

עו"ד **רם תורן** קרא למחוקק לתקן את חוק חובת המכרזים ולחייב פרסום של מכרזים בעיתון גם בשפה הרוסית. הדברים נאמרו בכנס של התאחדות היזמים בישראל "עלייה ויזמות 2009", שהתקיים במסגרת הצדעה ל-20 שנות תרומה של עסקי עולים לכלכלת ישראל.

עו"ד **בנג'י לבנטל**, המתמחה בליטיגציה מסחרית בינלאומית, פרסם בימים אלה מאמר חדש בכתב העת היוקרתי של ארגון עו"ד הבינלאומי AIJA. במאמר סוקר עו"ד **לבנטל** את ההשלכות והשינויים בדיני הבוררות בישראל, כפי שאירעו לאחרונה. כתב העת מופץ בקרב משפטנים ברחבי העולם וניתן לעיין בו באתר האינטרנט של הארגון.

עו"ד **גדעון פישר**, חבר הנהלת בית הדין לבוררות של לשכת המסחר הבינ-לאומי ויו"ר וועדת הבוררות הבינ-לאומי, **ירצה בכנס השנתי הבינלאומי לבוררות של הארגון שיתקיים ביום 4 ביוני, 2010, בפריז**. הכנס יעסוק בבוררות מסחריות בינלאומיות ובעצמאותו של הבורר ויכלול בוררות מבויתת של סכסוך טרנס-א-טלנטי. הכנס פתוח לציבור הרחב ומיועד בעיקרו לאנשי מקצוע המעורבים בעסקים בינלאומיים ויישוב סכסוכים מחוץ לכותלי בית המשפט, לרבות עו"ד, בוררים, מגשרים, אנשי אקדמיה, יוע-צים משפטיים של חברות, אנשי עסקים ונציגי חברות בינלאומיות, שחלק מפעילותם השוטפת מתנהלת מחוץ לישראל.

עו"ד **פנינה גיא** הרצתה בכנס השנתי של איגוד הרופאים המרדמיים הארצי. בהרצאתה הסבירה על כך שהרופא מחויב להיות מודע לחשיפתו לעבירות פליליות ולהימנע ככל האפשר מרשלנות מקצועית. באי הכנס צוידו ב"סל כלים" שיסייע בידם להימנע מהגעה למשרדי החקירות ובעת הצורך יסייע בידם בניהול תיקם הפלילי.

עו"ד **פנינה גיא ועדי פניני** - ניב ייצגו אלוף משנה בצה"ל בחשד לעבירות פליליות שעבר, לרבות נהיגת בת זוגו ברכב צבאי ללא אישור והוצאת רכוש צבאי מרשות הצבא בניגוד לחוק השיפוט הצבאי ולפקודות המטכ"ל. לאחר שימוע אצל הפצ"ר הוחלט שלא להגיש כתב אישום פלילי ולהמירו בהעמדה לדין משמעתי בלבד. לאחרונה פרש האל"מ מצה"ל מרצונו החופשי